Oswald

Dispositio processus judiciarii

1751

Ko 1591 f

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-1192015415-191391077-15

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-1192015415-191391077-15

Pra. 22. num. 2.

DISPOSITIO PROCESSVS IVDICIARII

EXHIBITA

A

IOAN: HENR: OSWALD

BVDISSA-LVSATO

PHILOSOPHIAE ET LEGVM CVLTORE

SOCIETATIS TEVTONICAE IN ACAD. IENENS.

MEMBRO ORDINARIO.

KGL. FRIED. UNIVERS. ZU HALLE

IENAE

APVD IO. CHRISTOPH. CROEKERVM

M DCC LI.

Ko 1591 b.

21059.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-1192015415-191391077-15

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-1192015415-191391077-15

LECTORI

S. P. D.

IOAN. HENR. OSWALD.

Accipe ſereno fronte B. L. Diſpoſitionem Proceſſus, cogites, quaeſo, non viris conſummatae eruditionis, verum amicis, quorum deſiderio ſatisfaciendi cauſa, hoc

qualecunque genus ſcripturae, dicatum et conſecratum eſſe.

His igitur candide Lector vtere, vel non vtere, et ex Tuo atque etiam ex noſtro voto res tuas feliciter age; Vale. Scr. in Academia Salana A. R. S. MDCCL.

α. ω.

α. ω.

Proceſſus eſt forma, ſiue modus in diſceptanda lite in Iudicio obſeruandus.

Differt a *Iudicio*, quod eſt ipſa rei controuerſae diſceptatio ſecundum hanc formam inſtituta.

Olim differebat *Ius* et *Iudicium*.
Vbi deſinebat *Ius*, ibi incipiebat *Iudicium*.

Ius erat tractatio Proceſſus vsque ad lit. conteſt.
Iudicium ea tractabat, quae poſt litis conteſtationem ordo Proceſſus requirebat.

DIVIDITVR

I. RATIONE FORMAE S. MODI
A. IN CONVENTIONALEM
B. IN LEGALEM.

Ille a conuentione partium,
Hic a diſpoſitione legis et fori obſeruantiis dependet.

LEGALIS eſt vel

α) *Regularis*,

Qui ſecundum regulam in ll. praeſcriptam procedit.

β) *Irregularis*,

Cuius tractatio arbitrio iudicis plane relinquitur.

γ) *Mixtus*,

Qui partim ex iudicis arbitrio, partim ex regulis ll. praeſcriptis tractatur. e. g. in cauſis iniuriarum, et quae quant. quinquag. flor. excedit. vid. O. P. Sax. El. pag. 1-6.

α) *Regularis* proceſſus eſt, vel

ORDINARIVS,

qui ſecundum ſolemnitates ll. et vſu fori introductas procedit.

SVMMARIVS,

qui ſummatim quaſi velo tractatur.

Nota: Nec ideo partes proceſſus eſſentiales, in eo ſunt omittendae. Quales libellus, citatio, Litis conteſtatio etc. cuius tamen loco ſimplex ad libellum ſufficit reſponſio.

SVMMARIVS diuiditur in

SVMMARIVM in ſpecie ſic dictum, quando cauſa ſummaria et moram in decidendo haud admittens, vel ob cauſae, vel ob perſonae priuilegium in iudicibus deducitur et loco litis conteſtationis nuda reſponſio deſideratur, quodque pro re nata documentarum recognitionem admittit.

Hic

Hic iterum eſt, vel *regularis* v.
irregularis
vid. KRAVS. Pr. p. 3. §. 9. et
GRIBNERI Principia Pr. p. 253.
et 245.

EXECVTIVVM, quando agitur ex inſtrumento quarentigionato, hic vel
realis, vel
perſonalis quo pertinet

Proceſſus Cambialis. vid. BERGER. et BARTH. hod. for. p. 66.

In Saxonia El. proceſſus ſummarius abrogatur im Anhange der N. S. Pr. Ordn. §. 1.

II. RATIONE OBIECTI,

in A. CIVILEM
B. CRIMINALEM et
C. MIXTVM

Ille ciuiles, *hic* criminales cauſas tractat.

A. CIVILIS tractat. negotia

v. *Vniuerſalia*

quo refertur Concurſ. Proceſſ.

v. *Singularia*

quae ſi concernant ius ad rem ſ. perſonale Ordinarium in ſpecie ſic dictum efficiunt, ſin autem ius in re, tunc Proceſſum realem conſtituunt, qui iterum eſt,

v. *Pe-*

v. PETITORIVS qui de actionibus realibus, excepta poſſeſſione, mouetur.

POSSESSORIVS, qui de ſola poſſeſſione occupatur

Qualis proceſſus hac in parte inſtitutus ſit ex libello et petito apparere debet.

POSSESSORIVS proceſſus eſt vel *ORDINARIVS*, qui circa poſſeſſionem qualificatam verſatur et ordinario ſolemnique modo plane tractatur.

SVMMARIVS ſeu *SVMMARIISSIMVS* et *MOMENTANEVS*, qui poſſeſſionem momentaneam nullaque qualitate pro obiecto habet.

Ventilatur hic Proceſſus omiſſis ſolemnitatibus, vel

actione in factum, vel

r emiſſas inhibitiones, qui proceſſus inhibi-
uincianbus, extra Sax. mandatam curiis pro-
dent. vid. KRAVS. Proc. p. 289. ſeqq. reſpon-

B. CRIMINALIS Proceſſus eſt, vbi de cauſis criminalibus, ſeu de delictis puniendis agitur, quod vocant intereſſe publicum.

Hic eſt, vel

ACCVSATORIVS, vbi et hodie Aduocatus fiſci ad poenam delicto ſtatutam reo infligendam ſolemniter agit.

Eſt vel

ACCVSATORIVS in ſpecie ſic dictus, qualem modo deſcripſimus.

BANNITORIVS, qui tendit ad declarationem in bannum et proceditur praecipue ſic contra reum fugitiuum, quod eſt, vel

Im-

Imperii
Prouinciale et iterum ambobus in caſibus.

vel *Superius* Ober=
Inferius Unter= } Acht.

vid. Oec. BERG. pag. 1196. ſeq. BOECKELMAN de Banno Imperii WINTHEIM. AHASV. FRITSCH, et HERM. BRAND. Diſputat. aliosque.

INQVISITORIVS, in quo iudex vel ex officio, vel praeuia denunciatione in auctorem perpetrati criminis inquirit. Id quod fit vel

GENERALITER
quum inquiritur in veritatem delicti et quaenam perſona iudiciis vel ſaltem probabiliter ſit grauata. Die Summariſche Vernehmung, wo nur generelle Umſtände gefragt werden.

SPECIALITER
cum contra perſonam in generali inquiſitione iudicis grauatam, vlterius inquiritur, nocens ſit an innocens:
Da muß der Inquiſit auf Artickel antworten.

Nota In Saxonia Mandatum, vbi confeſſio delicti ante ſpecialem inquiſitionem liberat a poena ordinaria illamque mitegat.

C. MIXTVS qui partim intereſſe priuatum partim intereſſe publicum pro *Obiecto* habet.

Denique ratione cauſarum ſeu perſonarum diuiditur proceſſus vt doctores aiunt.

III. RATIONE SVBIECTI in SECVLAREM et ECCLESIASTICVM

Hic cauſas tractat, quae negotia eccleſiaſtica ſeu perſonas eccleſiaſticas concernunt atque in terris proteſtantibus tractatur in Conſiſtoriis.

Quaenam res ſint eccleſiaſticae vid. in Sax. Conſt. de Conſiſtoriis Tit. VII. KRAVS. Pr. pag. 336. ſq. SCRADER, CLARCKE etc.

Quo pertinet Proceſſus matrimonialis.

Ille negotia tractat ſecularia et perſonas ſeculares, et in ſenſu lato comprehendit iudicia Ciuilia et Criminalia.

Senſu vero ſtricto concernere eum dicunt Dd. vel cauſas

Feudales vel

Allodiales qui res tractat hereditarias ſiue eas quae non ſunt feudales, et pertinent ad Proceſſum Ciuilem ad petitorium vel poſſeſſorium.

De FORO FEVDALI ſingularis tractatio reperitur ibi vbi ſpeciatim agitur de iudicio feudali.

vid. BESOLD. Tractat. de Iur. Feud. HORNII Iurisprudentia feudalis. LVDOVICI, LYNCKERVS, SCHILTERVS, et STRVVII Syntagm. iuris feudalis etc.

IV. RA-

IV. RATIONE FINIS, EST PROCESSVS vel PRINCIPALIS PRAEPARATORIVS.

Ille qui principaliter, *hic* qui alterius gratia inſtituitur.

Ad praeparatorium proceſſum pertinent.

1. *Actiones ad exhibendum. etc.*
2. *Proceſſus ille prouocatorius* quando alter aut ad inſtituendam actionem, aut ad reſpondendum ad exceptiones propoſitas easque tempore perituras, ſimulque ad replicas ſuas, quas habet, proferendas euocatur atque adigitur,

Eſt

vel ex L. Diffamari l. 5. C. de ing. manumiſſione
vel ex L. ſi contendat 25. ff. de fideiuſſoribus.

In *illo* Proceſſu Prouocatorio quis ad agendum et ita vt diffamat aut probet aut taceat perquiritur.

In *hoc* ad replicandum et reſpondendum ad exceptiones propoſitas prouocatur.

Locum hic habet in exceptionibus *peremtoriis* non *dilatoriis* niſi merita cauſae ſ. ipſum ius concernant. e. g. Except. excuſſionis diuiſionis.

vid. KRAVSII Proceſſum a p. 307. ſeq. pag. 316. itemque GRIBNERVM et SCHAVMBVRGICVM et KNORRIVM

DICENDVM ADHVC

De

IVDICII S. FORI DIVERSITATE

id quod tractatur in Inſtit. Tit. de iudiciis et ff. eod. Tit. vbi quoque agere et conueniri queat. vid. PETRI BARBOSAE Com. ad Tit. digeſt. de iudiciis et BECKIVS, BRVCKNERVS, CONRING, RICHTER, RITTERSHVSIVS, itemque Diſput. WERNERI et STRVVII de iudiciis.

De

IVRISDICTIONE

vid. Tit. Digeſt. de Iurisdict. et partibus principalibus, itemque in Diſput. BARTH. HOFMANN, KRESS, KRAVSS. LAVTERBACH, STRYCKIVS et OPPEL aliosque.

De

IVDICE EIVSQVE OFFICIO

Tit. Inſt. de officio iudicis et Digeſt. l. I. vid. Diſput. GEORG. ADAMI STRVVII, de officio Iudicis. ALBINVS de eo quod iudici competit ex officio, itemque AVG. LEYSER, LINCK, KLEIN, LVDOVICI, et a STENDORF aliosque.

De

ADVOCATIS EORVMQVE OFFICIO

Tit. inſt. de officio iud. et Dig. l. I. vid. Mandat. in der N. Sächſ. Pr. Ordn. N. VIII. im Anhange. et AVG. A LEYSER, ARNOLDVS, ICKEN etc.

Por-

Porro de partibus Proceſſus Ordinarii eſſentialibus et principalibus

De

LIBELLO

vid. LEYSER medit. ad Pand. I. Spec. XXXVI. BOEHMER, HORN, RIVINUS et STRYCK de iure libellorum.

CITATIONE

vid. Diſput. WERNERI, STRUVII et SCHWENDENDORFERI de citatione.

LITIS CONTESTATIONE

vid. AUG. a LEYSER meditat. ad Pand. Spec. LXXXII. et Diſput. CARPZOVII itemque GRIBNERI Pr. p. 79. Sect. VI. BARTH. hod. for. p. 300. §. 61. ſeq.

SENTENTIA INTERLOCUTORIA

vid. LEYSERUS Spec. CCCCLXVIII. med. Pa. et Diſput. BOEHMERI.

PROBATIONE ET REPROBATIONE

vid. NETTELBLAT de Probat. KUHLWEIN de Probat. in genere, LYNCKERUS et ACKERMANN.

Probatio autem eſt, vel

Artificialis vel minus *artificialis*,

per *teſtes*,

vid. HORNIUS de probat. per teſtes caute inſtituenda et BECKIUS.

per *documenta*,

vid. STRUVIUS et TENZEL.

per *iuramenta,*

vbi et termini ad producendum, et videndum iurare teſtes etc. vid. GRIBNER de Probationibus Iuramenti delineandi cauſa.

De

SENTENTIA DEFINITIVA.

vid. LANGE de ſentent. definit. et Diſp. WILDVOGELII.

LEVTERATIONE

vid. GRIBN. Princ. Proc. p. 179. GVIL. LEYSER Diſput. de Leuterat. et MENCKENIVS.

APPELLATIONE aliisque remediis Supplicationis, Churfürſtl. Sächſiſche Appellations-Ordnung et HAHN de Appellat. STRYCK, THOENICKER, Adv. prudens in Appellat. Inſtant. a WINDHEIM de Appellat.

REVISIONE ACTORVM

SCHROETER de Reuiſ. Act. MEIER, de Reuiſion. remedio.

QVERELA NVLLITATIS

vid. BERG. Oec. Iur. p. 1145. ſeq. SACKIVS de querela nullit. GRIBNERI Proc. p. 101.

De

SYNDICATV

vid. Diſput. FRANC. CARRABAE ſingul. ſyndicatus et BERG. Oec. Iur. p. 917. IVSTINVS Tr. Tr. VII. de ſyndicatu.

RESTI-

RESTITVTIONE IN INTEGRVM
variorum ICtorum Tract. IV. de Reſtit. in integr. BERGER, de Reſtit. in Integr. et Diſput. MAIERI, BOEHMERI et WERNERI.
FATALIBVS ET APOSTOLIS
EVBENII Diſput. de Apoſt. GOETSCHIVS, KAESTNERVS et TILEMANN.
INSTANTIA APPELLATIONIS
vid. SCHVLZIVS, REVSNERVS.
SENTENTIA HVIVS IVDICII
Illiusque Forma nomine ſcil. principis. In Appellations-Sachen erkennen wir Friedr. Aug. ꝛc. ꝛc.
LEVTERATIO LEVTERATIONIS vulgo etc. die Ober-Leuterung.
vid. LEYSERVS de Leuterationibus et GODOFR. LVDOV. MENCKE.
EXECVTIONE vid. BOEHMER de executione pendente Appellat. MAIERVS, COELERVS et KAESTNERI Proc.

DE PARTIBVS MINVS PRINCIPALIBVS.

LITIS DENVNCIATIONE vid. BERG. Oec. Iur. L. IV. GRIBNERI Proc. p. 225. Sect. II. GVNDL. STRYCKIVS etc.
INTERVENTIONE vid. GRIBNERI Proc. p. 219. Cap. VII. BRVNNEMANNI Diſput. de Intervent. HAHN et MAVRITIVS.
NOMINATIONE AVCTORIS vid. GRIBNER p. 231. Sect. IV. §. VII. et PHILIPPI, de Nominatione autoris itemque Diſput. LYNCKERI et KVNZELII.

LITIS

LITIS REASSVMTIONE vid. GRIBNERVS p. 232. Sect. III. §. 1. et Diſputationem STRYCKII et ZANGERI etc,

Hoc eſt quod ad *Diſpoſitionem Proceſſus* primario ſpectat; Plura quae circa ipſam pertractationem obſeruanda ex vberioribus ſcriptis Excellentiſſimi GRIBNERI, KNORRII, HOFFMANNI, SCHAVMBVRGII, KRAVSII, MENCKII, KAESTNERI, STRYCKII, SCHMIDII, et aliorum, cuius poſterioris quidem opus incomparabile proelum adhuc expectat, quorum vnicuique debeo elaborationem praeſentem, ſunt haurienda.

Ko 1591 b
5

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-1192015415-191391077-15

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-1192015415-191391077-15

BVDISSA-LVSATO

PHILOSOPHIAE ET LEGVM CVLTORE

SOCIETATIS TEVTONICAE IN ACAD. IENENS.

MEMBRO ORDINARIO.

IENAE

APVD IO. CHRISTOPH. CROEKERVM

M DCC LI.

Ko 1591 b

21059

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:1-1192015415-191391077-15